

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ

Изх. № 1019-40-953 #1

Дата 08.02.2016

ДО
Г-Н ХАСАН АДЕМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И
ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА
ПРИ 43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

На Ваш № КТСП-653-08-4/27.01.2016 г.

СТАНОВИЩЕ

Относно: Законопроект за допълнение на Кодекса за социално осигуряване, № 654-01-5, внесен от Валери Симеонов Симеонов и група народни представители на 20.01.2016 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН АДЕМОВ,

На основание чл. 76, ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, изразяваме следното становище по предоставения ни законопроект за допълнение на Кодекса за социално осигуряване, № 654-01-5, внесен от Валери Симеонов Симеонов и група народни представители на 20.01.2016 г.:

В прилагания до 31.12.1999 г. Правилник за категоризиране на труда при пенсиониране (отм.) и в Наредбата за категоризиране на труда при пенсиониране (НКТП), трудът на моряците се определя като първа или втора категория. Трудът на екипажите на кораби, специализирани за превоз на химически вещества, нефтопродукти и въглища и трудът на работещите в машинното отделение на плавателни съдове от морския флот (без тези в крайбрежния флот) е от първа категория (чл. 1, т. 8 и 9 от НКТП), а трудът на екипажите на кораби от морския и речния флот, без включените в чл. 1, т. 8 и 9, и тези от крайбрежния флот, е от втора категория (чл. 2, т. 26 от НКТП).

Условията за пенсиониране на лицата, работили при условията на първа и втора категория труд са уредени с разпоредбата на § 4, ал. 1 от Преходните и заключителните разпоредби на Кодекса за социално осигуряване (КСО), която предвижда, че до 31 декември 2015 г. включително, лицата, които са работили 10 години при условията на първа категория труд или 15 години при условията на втора категория труд, могат да се пенсионират при настъпване на възраст 47 години и 8 месеца за жените и 52 години 8 месеца за мъжете при първа категория труд или 52 години и 8 месеца за жените и 57 години и 8 месеца за мъжете при втора категория труд, и ако имат сбор от осигурителен стаж и възраст 94 за жените и 100 за мъжете.

С 1 януари 2016 г. осигурените лица в професионален пенсационен фонд придобиват право на пенсия за ранно пенсиониране, при наличие на предвидените в чл. 168, ал. 1 от КСО предпоставки:

1. не по-малко от 10 години осигурителен стаж след 31 декември 1999 г. при условията на първа категория труд и възраст, 10 години по-ниска от възрастта им по чл. 68, ал. 1;

2. не по-малко от 15 години осигурителен стаж след 31 декември 1999 г. при условията на втора категория труд или при условията на първа и втора категория труд и възраст, 5 години по-ниска от възрастта им по чл. 68, ал. 1 от КСО.

Разпоредбата на чл. 69б, ал. 1 от КСО, в сила от 1 януари 2016 г., дава възможност на лицата, които са работили 10 години при условията на първа категория труд, да се пенсионират, ако не са придобили право на пенсия по чл. 168 или когато са променили допълнителното си задължително пенсионно осигуряване по чл. 4в (от професионален пенсационен фонд във фонд „Пенсии“ на държавното обществено осигуряване) и са навършили възраст до 31 декември 2015 г. 47 години и 8 месеца за жените и 52 години и 8 месеца за мъжете и имат сбор от осигурителен стаж и възраст 94 за жените и 100 за мъжете. От 31 декември 2015 г. тази възраст се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца за мъжете и с по 4 месеца за жените до достигане на 55-годишна възраст.

Съгласно чл. 69б, ал. 2 от КСО лицата, които са работили 15 години при условията на втора категория труд, могат да се пенсионират, ако не са придобили право на пенсия по чл. 168 или когато са променили осигуряването си по чл. 4в и са навършили възраст до 31 декември 2015 г. 52 години и 8 месеца за жените и 57 години и 8 месеца за мъжете и имат сбор от осигурителен стаж и възраст 94 за жените и 100 за мъжете. От 31 декември 2015 г. тази възраст се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца за мъжете и с по 4 месеца за жените до достигане на 60-годишна възраст.

Разгледаните дотук условия, при които се пенсионират работещите при условията на първа и втора категория труд, предвидени в националното ни законодателство, не противоречат на разпоредбата на чл. 3, ал. 1, б. „а“ i) от Конвенция № 71 относно пенсийте на моряците, според която пенсии трябва да се отпускат на моряците, които са прослужили определен период на работа по море, при навършването на 55- или 60-годишна възраст съобразно предвиденото в пенсионния режим. Освен предвидената в посочената разпоредба на Конвенцията пенсионна възраст, същата не въвежда други условия, например продължителност на осигурителния стаж, на които трябва да отговаря пенсионния режим на моряците, поради което такива могат да бъдат определени с националното законодателство. Обстоятелството, че националното законодателство освен минимална пенсионна възраст и осигурителен стаж въвежда като изискване за придобиване право на пенсия наличието на определен сбор от стажа и възрастта, не представлява нарушение на Конвенцията.

Предвид изложеното, изразяваме становище, че не е необходимо условията за пенсиониране на моряците да бъдат регламентирани отделно от тези за всички останали лица, работили при вредни и тежки условия на труд.

УПРАВИТЕЛ:

БИСЕР ПЕТКОВ

